

Foto: Jette Therkelsen

...og så be'r vi Fadervor i kor...

Som kæp i hjul

Jeg tror, mange kender det, som biskop Søren Lodberg Hvas har beskrevet i sin bog om Fadervor:

"Jeg har hørt mange lange, dvælende personlige bønner med masser af gode ord, indtil den bedende nåede til ende med alt sit eget og kom til slutningen med Fadervor. Så gik det som kæp i hjul. For den bøn sagde jo sig selv!"

Som kæp i hjul går det også, når man siger Fadervor i kor med en flok konfirmander - det her, det kan vi bare! Måske opleves det allertydeligst, når de 9-årige har deltaget i minikonfirmand-undervisningen nogle gange og er blevet kendt med det særlige ritual, som vi i daglig tale kalder "Fadervor i kor".

Så går det virkelig "som kæp i hjul"!

Da jeg var ung (from) spejderleder forekom det mig respektløst, når børns Fadervor i kor blev bedt på den måde - et udtryk for, at bønnen skulle overståes hurtigst muligt. Eller et udtryk for, at det bare var en remse - og remser er skægge, så det er "kun for sjov".

Nu er jeg blevet mere tilbageholdende med at bremse den rytmiske remse - selv om jeg naturligvis stadig mener, det er den voksnes ansvar at signalere respekt og ærefrygt for bønnen og for den Gud, vi beder til.

Men den rytmiske opremsning er jo bare en måde at lære på, sådan som man i århundreder har lært sal-

mevers og tabeller - ved hjælp af rytmen leges ordene nærmest rent kropsligt ind i børnene. Og glæden ved at lære - og ved at have lært, er nærmest ikke til at standse i 9-10 års alderen. Som når minikonfirmanderne knapt kan nå at få sagt "Amen", før det glædesstrålende proklameres: "Nu kan jeg den næsten!"

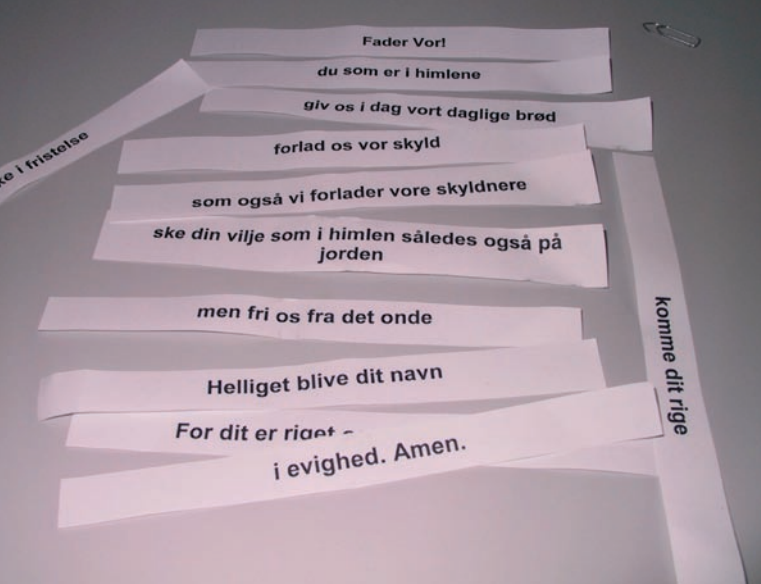
Af føle sig hjemme

Når jeg holder børnegudstjeneste for små børn, f.eks. fra børnehaverne, beder vi som ved enhver anden gudstjeneste Fadervor. "Dem, der kender den, må gerne sige med," plejer jeg at sige. Bagefter kan man opleve en 4-årigs frydefulde blik og en løftet pegefinger, der insisterer på at blive set og hørt, selv om præsten allerede har løftet armene for at lyse velsignelsen: "Ved du hvad? Den kendte jeg godt!"

Så er der sket noget vældigt stort. Der er et barn, der har oplevet en sammenhæng.

Det lidt fremmedartede kirkerum blev pludselig en ramme, det lille barn kunne føle sig hjemme i - der lød kendte ord herinde, som stod i sammenhæng med barnets øvrige liv.

Og på plejecenteret vågner hun pludselig op, den gamle kone, der ellers sidder og blunder i sin stol under gudstjenestens salmer og prædiken, - ved Fadervor vågner

”Det er svært men nu kan jeg næsten” (Foto Benthe Kleon Jeppesen)

hun op og siger højlydt og eftertrykkeligt med på ordene. For dem kender hun. Midt i en verden, der er blevet så forandret og forvirret, at hendes trætte hjerne har opgivet at følge med længere, møder hun pludselig det kendte, det trygge igen - en hilsen fra mors aftenbøn på sengekanten eller et minde fra barndomstidens morgensang i skolen. Der er noget i denne verden, som hun stadig kan genkende. Der er stadig en helle, hvor hun kan føle sig hjemme - et lille fristed til hende på jorden.

Sammenhæng, forbundethed, hjemlighed...

Når Fadervor på den måde skaber en tryghed og et tilhørsforhold for mennesker i mange forskellige aldre og livssituationer, så er det ikke bare et spørgsmål om psykologi og ritual. Det ligger også i bønnens indhold og væsen. Så når man begynder at beskæftige sig med indholdet i Fadervors bønner (- og gør det endelig! Igen og igen - i alle aldre - der er en rigdom at hente!) så bliver man yderligere bestyrket i sin kærlighed til denne velsignede bøn. Her møder mennesket sin Gud - himmel møder jord - den sorgfyldte finder trøst - den trætte finder hvile - og det udsatte, sårbare barn møder sin himmelske, kærlige far. Og i Fadervor møder vi hinanden - som ovenfor beskrevet. Her skabes et fællesskab, som vi måske ikke vidste, vi havde, før de kendte ord bliver sagt: ”Og så beder vi Fadervor i kor...”

Fadervor – et velsignet mødested

Når vi beder Fadervor, møder vi Gud - og Gud møder os. At bede er ikke bare at sige ord - det er også at blive hørt. Der er én, som lytter.

Gud er til stede i bønnen for at tage angsten og frygten fra os. Så snart, vi begynder at bede, taler Gud til os: ”Vær tryk, mit barn, jeg er her allerede, i færd med at sende dig det, som du trænger til.”

Fadervor skal ikke først og fremmest gøre Gud opmærksom på vores frygt.

Den skal først og fremmest gøre os opmærksomme på, at vi ikke er ladt i stikken.

Himmel møder jord

Fadervor er udtryk for, at de jordiske problemer kommer Gud ved. Ofte bilder vi os ind, at vores tro er en særligt, afsondret del af livet, der ikke har noget med resten at gøre. Vi tænker ved os selv: ”Ja, vi burde nok også huske Gud lidt mere, i stedet for at gå så meget op i de daglige genvordigheder.”

Fadervor lærer os, at Gud husker os midt i hverdagen.

At bede er ikke at lægge hverdagen til side for i stedet at tænke på Gud. Nej, at bede er at lægge hele sin hverdag med sorger og bekymringer, glæder og håb ind i ordene i Fadervor.

Barnet møder sin kærlige far

Fadervor udtrykker det forhold, Jesus havde til sin far. Hele Jesu liv afspejler en tryghed og en selvfølgelighed i forholdet til Faderen. Al magt og al sikkerhed gav han afkald på - for han levede i fast tillid til, at for ham ville det hele ende hos Gud. Også selv om vejen gik gennem lidelse og smerte. Selv i gudsforladtheden på korset var det dog Gud, han råbte til... Og han døde med ordene: ”Fader, i dine hænder betror jeg min ånd.”

I Fadervor tilbydes mennesker at hvile i den samme tryghed og ro, som Jesus havde.

Vi bæres af den tillid, som bar Jesus selv gennem liv og død, ja, helt ind i opstandelsen.

Gå i gang

Ovenstående er tænkt som en opmuntring og opfordring til at gå i gang - med at lære så mange børn som muligt at sige Fadervor. Men også som en opfordring til fortsat at grunde over indholdet i de kendte ord - både personligt og i undervisningen. Nedenstående litteratur har inspireret mig til denne lille artikel og til mit daglige liv med Fadervor både i arbejdsliv og bønsliv.

Martin Luther: Den lille katekismus

Niels Henrik Arendt og Agnete Brink: En lille bog om kristendommen. (Afsnittet om Fadervor). Anis 1996.

Broder John, Taize: Fadervor (oversat af Gottfried Grünwald). Unitas Forlag 1995.

Søren Lodberg Hvas og Esben Hanefelt Kristensen: Bogen om Fadervor. Det danske Bibelselskab 2004.

Gerhard Pedersen: Glæden ved stilheden. Unitas Forlag 1989.